

Vergaderjaar 2024–2025

29 352

Waardering van risico's bij publieke investeringsprojecten

Nr. 11

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 januari 2025

Het kabinet actualiseert in 2025 de discontovoet. Deze wordt gebruikt in maatschappelijke kosten-batenanalyses (mkba's), die ten doel hebben om het maatschappelijke rendement van overheidsbeleid te meten. Hiertoe vraagt het kabinet zoals gebruikelijk advies aan een onafhankelijke Werkgroep discontovoet, die in het voorjaar van 2025 aan het werk zal gaan. Bijgaand vindt u de taakopdracht voor deze werkgroep. Ik zal u te zijner tijd het advies van deze werkgroep samen met de kabinetsreactie hierop toesturen.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

Taakopdracht Werkgroep discountvoet

Onderwerp

Het kabinet neemt in 2025 een besluit over de (actualisatie van de) discountvoet. De discountvoet wordt gebruikt in maatschappelijke kosten-batenanalyses (mkba's). Om de maatschappelijk baten van overheidsbeleid – investeringen of anderszins – af te kunnen wegen tegen de maatschappelijke kosten van dit beleid is disconteren noodzakelijk. De kosten en baten zullen immers niet altijd op hetzelfde moment optreden. Met de discountvoet worden kosten of baten op verschillende momenten in de tijd onder één noemer gebracht. Langetermijneffecten hebben minder gewicht dan kortetermijneffecten bij het hanteren van een (positieve) discountvoet. Een euro in de toekomst is immers minder waard dan een euro nu. Dit wordt versterkt door onzekerheid over de toekomst.

De discountvoet is voor het laatst door het kabinet bepaald in 2020 en werd destijds in principe vastgezet voor een periode van vijf jaar. Daarnaast diende de discountvoet te worden heroverwogen als er substantiële wijzigingen plaatsvonden in de reële risicovrije marktrente, of er andere duidelijke indicaties waren van veranderende rentes of risicopremies. Momenteel loopt de afgesproken periode van vijf jaar op zijn einde. Ook zijn de rentes op kapitaalmarkten de afgelopen jaren gestegen. Het CPB heeft daarom recent een actualisatie van de discountvoet geadviseerd.

Het advies van de Werkgroep discountvoet, die het kabinet hiervoor instelt, dient zich met name te richten op de gepaste hoogte van de discountvoet. Deze ontwikkelingen kunnen invloed hebben op beide componenten van de discountvoet, namelijk het risicovrije deel en de risicopremie. Een analyse over de gepaste hoogte van beide componenten is dus wenselijk.

De vorige Werkgroep discountvoet heeft daarnaast geadviseerd afwijkende discountvoeten te hanteren voor kosten- en batenstromen met bepaalde specifieke risicoprofielen. Het kabinet vraagt de werkgroep om – waar nodig – de specifieke discountvoeten te actualiseren op basis van beschikbare literatuur. Dat geldt ook voor overige methodologische aspecten: als er relevante nieuwe (wetenschappelijke) inzichten zijn, of de huidige beleidsmatige toepassing leidt tot knelpunten, dient het advies die te adresseren.

Opdracht aan de werkgroep

De werkgroep wordt gevraagd een aanbeveling te doen over de te hanteren discountvoet, gezien de genoemde recente ontwikkelingen op kapitaalmarkten. Voor de te hanteren methodiek kan het advies van de vorige Werkgroep discountvoet als startpunt dienen, waar nodig aangepast aan nieuwe (wetenschappelijke) inzichten. Het advies dient zowel academisch onderbouwd te zijn, als (in de uitwerking) goed toepasbaar in de beleidspraktijk.

Specifieke vragen zijn:

- Wat is een gepaste hoogte van de discountvoet in de komende periode? Wat is daarbij de invloed van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkten op zowel de risicovrije discountvoet en de risicopremie?

- Zijn er nieuwe inzichten die vragen om een actualisatie van de discontovoet voor kosten- en batenstromen met specifieke kenmerken?
- Voldoet de methodologie zoals in 2020 vastgesteld of zijn er nieuwe inzichten die vragen om een aanpassing daarvan?
- Zijn er nieuwe inzichten die vragen om een actualisatie van de termijnstructuur van de discontovoet (discontocurve), met name op de zeer lange termijn?

Organisatie van het onderzoek

- De werkgroep zal een technisch karakter hebben en bestaan uit vertegenwoordigers van verschillende ministeries, namelijk FIN, AZ, SZW, EZ/KGG, IenW, OCW, BZK en VWS. Ook het CPB, DNB en PBL zullen als onafhankelijke experts deelnemen aan de werkgroep. Het staat de werkgroep vrij om externe expertise te betrekken.
- De werkgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter.
- Het interdepartementale kernteam MKBA wordt periodiek geïnformeerd over het onderzoek.
- De werkgroep wordt gevraagd haar advies aan te bieden voor de zomer van 2025. De omvang van het rapport is maximaal 30 bladzijden, exclusief samenvatting.